

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Předběžný právní názor soudu

Soudci do hlavy nevidíš, ale chtěl bys? Máš jako účastník civilního řízení a tvůj zástupce právo znát předběžný právní názor soudu? Upravuje tuto otázku zákon? Existuje v této věci nějaká judikatura?

Občanský soudní řád a související předpisy se dané problematice výslovně nevěnují. Soudy však již měly příležitost se k ní vyjádřit.

Nejvyšší soud už v **rozsudku sp. zn. 21 Cdo 1037/2009, ze dne 16. 12. 2010** konstatoval, že: **„Zákon (žádné ustanovení zákona) soudu neukládá, aby sdělil účastníkům svůj názor, jak věc hodlá rozhodnout, aby s nimi svůj zamýšlený názor (předem) konzultoval nebo aby jim umožnil uplatnit něco jiného (pro případ, že by se ukázalo, že dosavadní nárok nemůže obstát).“**

Obdobně Nejvyšší soud judikoval také kupř. v rozsudku ze dne 15. 1. 2016, sp. zn. 21 Cdo 476/2015 a naposledy v rozsudku sp. zn. 21 Cdo 3926/2020, ze dne 26. 1. 2022.

Stejnou optikou na dané téma nahlíží také Ústavní soud, viz **nález sp. zn. IV. ÚS 1247/20, ze dne 1. 9. 2020**: *„...Z práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny plyne mimo jiné i zákaz tzv. překvapivých rozhodnutí. Podle judikatury Ústavního soudu jde o překvapivé rozhodnutí mimo jiné tehdy, nedostanou-li účastníci řízení příležitost vyjádřit se k odlišnému hodnocení důkazů nebo k odlišnému právnímu hodnocení. **Zákaz překvapivých rozhodnutí neznamená, že by účastníci řízení měli vždy znát závěry soudu ještě předtím, než soud vynese rozhodnutí.** Znamená však, že účastníci řízení musí mít možnost účinně argumentovat ke všem otázkám, na jejichž řešení bude rozhodnutí soudu spočívat. Účastníkům řízení by mělo být zřejmé, které otázky jsou pro řešení věci relevantní, ať už jde o otázky skutkové nebo právní.... **Rozhodující soud nepochybně není povinen sdělovat účastníkům řízení svůj předběžný hodnotící úsudek o důkazu plynoucím z provedeného důkazního prostředku, neboť takový je povinen uvést až v odůvodnění svého rozhodnutí.** Je však třeba trvat na tom, aby každý důkazní prostředek řádně provedl.“*

Suma sumárum, **český soudce není povinen účastníkům (zástupcům) sdělovat svůj předběžný právní názor na věc.**

Na druhou stranu je však zapotřebí zdůraznit, že **zákon takový postup soudci nezapovídá čili je na jeho uvážení, zdali účastníkům (jejich zástupcům) svůj (nezávazný) názor, jak věc hodlá rozhodnout, předem sdělí či nikoliv.** V obou případech půjde o jednání v souladu s právem, nejedná se tedy o vadu řízení. Ostatně v litigační praxi se advokáti s touto soudní praxí, která nejednou napomohla k rychlejšímu vyřízení věci (k uzavření smíru, ke zpětvzetí žaloby apod.), tu méně tu více setkávají.

Poněkud odlišná je situace kupř. na **Slovensku**, kde zákon přímo soudci ukládá předběžné právní posouzení věci účastníkům předestřít, srov. **ust. § 181 odst. 2 zákona č. 160/2015 Z. z., civilný sporový poriadok**: *„Po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. **Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci.** To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.“*

Nebylo by tak od věci v rámci rekodifikace civilního kodexu se zamyslet nad tím, zdali nezavést

obdobnou úpravu i u nás, neboť čím dříve soudce odkryje své karty, tím lépe pro všechny. Platí totiž jednoduché pravidlo, bude-li účastník hned z kraje vědět, že je bez šance, jak jeho úspory v Moravia Bance, nebude v řízení dělat další „tance“. A ušetří se i nějaká ta koruna ve státním rozpočtu.

JUDr. Vladimír Janošek,
advokát

trvale spolupracující s

Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 - Smíchov

Tel.: +420 731 773 563
e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)